

Korpiludekääpä

Ostticka

Skeletocutis odora

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Korpiludekääpä on yksivuotinen, alustanmyötäinen, suuri-kokoinen, tanakka ja mehukas kääpä. Itiöemän reunus on 1–3 mm leveä ja nukkainen, tuoreena vetisen sinertävä läpi-kuultava. Pillipinta on tasainen tai vinolla kasvualustalla matalia portaita muodostava, aluksi valkoinen, mutta muuttuu vanhetessaan kerman väriseksi. Pillejä on 4–6 millimet-rillä. Tuoreessa korpiludekäävässä on imelä, makean hapan tuoksu.

Elinympäristö ja levinneisyys

Korpiludekääpä kasvaa yleensä kuusessa, joskus myös haavassa. Isäntäpuuna on kaatunut, järeä, yleensä kuorellinen runko, jonka kylkiin ja alapinnalle itiöemät kasvavat. Kasvupaikat ovat järeäpuisia, varjoisia ja kosteita, korpimaisia vanhoja kuusikoita. Korpiludekääpää kasvaa harvinaisena koko Suomessa.

Nykytila ja uhkatekijät

Korpiludekääpää uhkaavat vanhojen varjoisten metsien ja järeiden maapuiden määrän väheneminen. Käävän säilyminen kasvupaikalla edellyttää katkeamatonta sopivien suurten maapuiden jatkumoa. Korpiludekäävän nykyisistä tunnetuista kasvupaikoista on suojeltu noin puolet.

Hoitosuositukset

Korpiludekäävän esiintymispaikalla tulisi huolehtia kuusimaapuujauskumon säilymisestä ja elinympäristön pysymisestä riittävän kosteana. Esiintymispaikka tulisi rajata metsänkäsittelyn ulkopuolelle ja ympäristö säilyttää jatkuvasti peitteisenä, jotta kasvupaikka ei kuivu liikaa. Korpiludekääpä saattaisi hyötyä 3–5 metriä pitkien tyvitukkien jättämisestä rahkasammalta kasvaviin painanteisiin. Runsaslahopuustoisten metsien vapaaehtoiseen suojeluun on mahdollista hakea rahoitusta METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

Kotiranta, H. & Niemelä, T. 1996. Uhanalaiset käävät Suomessa. 2. uudistettu painos. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Ympäristöopas 10. 184 s.

Niemelä, T. 2005. Käävät, puiden sienet. Luonnontieteellinen keskusmu-seo, Kasvimuseo, Helsinki. 319 s.

Kuva: Jorma Pennanen